

Tämä on rinnakkaistallenne. Sen viitetiedot saattavat erota alkuperäisestä /

This is a self-archived version of the original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Version: publisher's version

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä: /

To cite this article please use the original version:

Raatikainen, Kukka-Maaria & Mysheva, Veronika & Markoff, Essi 2024. Korkeakouluihin valmentavat koulutukset auttavat eteenpäin – Uutena englanninkielinen valmentava koulutus. Suomenopettajat (1), 45-48.

Korkeakouluihin valmentavat koulutukset auttavat eteenpäin – Uutena englanninkielinen valmentava koulutus

Useissa ammattikorkeakouluissa on maksutonta, valmentavaa koulutusta, jonka aikana maahan muuttaneet saavat valmiuksia hakeutua kouluopintoihin sekä suoriutua niistä. Vuosina 2015–2021 maahanmuuttajien valmentavaa koulutusta tarjottiin kaikkiaan 13 ammattikorkeakoulussa.

TEKSTI KUKKA-MAARTIA RAATIKAINEN, VERONIKA MYSHEVA JA ESSI MARKOFF
KUVAT SAVONIA-AMK:N ARKISTO JA PXHERE

VALMENTAVAT KOULUTUKSET SUOMESSA

Yleisiä tavoitteita ovat:

- korkeakoulujärjestelmän ja -toimintatapojen tuntemus,
- yhteisöllisten toimintatapojen ja esim. ryhmätöytäitojen kehittyminen,
- itseohjautuvuus ja vastuullisuus,
- oman oppimisen reflektointi,
- mielipiteen ilmaisu,
- tiedonhaku ja lähdekriittisyys,
- lukutekniikojen ja monilukutaidon oppiminen,
- peruslaskutoimitusten hallinta sekä
- taito hyödyntää englanninkielistä materiaalia ja kommunikoida englanniksi.

Lähde: Valmentavasta valmiiksi -hanke
<https://www.valmentavakoulutus.fi/>

Useissa ammattikorkeakouluissa on maksutonta, valmentavaa koulutusta, jonka aikana maahan muuttaneet saavat valmiuksia hakeutua kouluopintoihin sekä suoriutua niistä. Vuosina 2015–2021 maahanmuuttajien valmentavaa koulutusta tarjottiin kaikkiaan 13 ammattikorkeakoulussa.

Vuonna 2021 valmentavassa koulutuksessa Suomessa aloitti yhteensä 264 maahanmuuttajaa, joista 219 oli naisia ja 45 miehiä (Airas, Piippo, Berg ja Korhonen 2023).

Korkeakouluopintoihin valmentavaa koulutusmallia on pilotoitu menestyksekkäästi myös Akateemisten valmiuksien AKVA I- ja II-hankkeissa Helsingin yliopistossa ja Integra-hankkeissa Jyväskylän yliopistossa.

Lisäksi PrepProg-hankkeessa kehitetään parhailaan englanninkielistä korkeakouluopintoihin valmentavaa koulutusta.

Valmentavaa koulutusta Savoniassa vuodesta 2014

Savonian valmentavaan koulutukseen kuuluu matematiikan, englannin ja korkeakouluvalmiuksien opintojaksojen lisäksi kolme kurssia suomen

kieltä. YKI3 eli B1 on yksi koulutuksen valintakriteereistä.

Tänä lukuvuonna Savonian monialaisessa verkkokoulutuksessa aloitti 18 opiskelijaa eri puolilta Suomea. Puolet heistä on Pohjois-Savosta ja noin puolet pääkaupunkiseudulta. Puolet opiskelijoista suuntautuu sosiaali- ja terveysaloille, neljäsosa tekniikan alalle ja loput esimerkiksi opetukseen ja oikeustieteeseen.

Opetus on vahvasti opiskelijälähtöistä

Opetus noudattaa suomalaisen korkeakoulupedagogiikan periaatteita: opiskelijan rooli osaamisen hankinnassa on keskeinen. Opiskelutapa tulee opiskelijoille usein yllätyksenä. Itsenäistä otetta harjoitellaan koulutuksen alussa paljon. Opiskelija saa positiivista ja rakentavaa palautetta omasta edistymisestään, mikä motivoi oppimiseen.

Tutoropiskelijoiden eli koulutuksen jo suorittaneiden tapaamiset uuden ryhmän kanssa sekä tutoropettajan ja oman pienryhmän tuki auttavat jaksamaan vaativissa opinnoissa. Pienryhmät ovat

Valmentavaa koulutusta pitää Savoniassa moniammatillinen opetustilmi. Kuvassa Veronika Mysheva, Essi Markoff ja Kaja Rahkema.

alakohtaisia, mikäli se on mahdollista. Ryhmän kanssa tutustutaan ammattialaan, keskustellaan erilaisista aiheista, luetaan (selko)kirjoja ja jaetaan ajatuksia koulutuksesta ja elämästä.

Koulutuksessa vahvistetaan ammatillista identiteettiä

Ensimmäisen suomen kielen opintojakson tavoitteena on ammatillisen sanaston harjoittelu ja B1.1-kielitaitotason vahvistaminen. Opiskelijat perehtyvät unelma-alaansa haastatellen alan ammattilaisia sekä tutustuen oman alan korkeakoululuentoisiin.

Toisen suomen kielen opintojakson päätavoite on erityisesti suullisen kielitaidon kehittäminen B1.2-tasolla. Opiskelijat pitävät asiantuntijaluennot, jotka edellyttävät oman alan ymmärrystä ja suomalaisen viestintäkulttuurin osaamista. Ennen luentoa mietitään yhdessä keinoja esiin-

Tieteellisen tekstin kirjoittaminen suomeksi on uutta lähes kaikille opiskelijoille.

tymisjännityksen sekä mahdollisten teknisten ongelmien voittamiseen.

Luentotehtävä on monivaiheinen ja tilanne jännittävä, mutta opiskelijat pitävät erittäin laadukkaita esityksiä. He myös kokevat tehtävän hyödylliseksi, kiinnostavaksi ja rohkaisevaksi. Opettajan on hyvä huomioda, että tuleva esitys kannattaa ottaa puheeksi säännöllisesti, ja tukea etenkin epävarmuutta tuntevia opiskelijoita. Näin vältetään myös koulutuksen keskeyttämisiltä.

Suomen kielen kolmas opintojakso on B2-kielitaitotasolla, ja sen aikana kirjoitetaan tieteellinen teksti. Jotta kirjallinen työ sujuisi, luennoilla harjoitellaan muun muassa referointia ja lähdeviittaustekniikkaa sekä tutustutaan

raportointiohjeisiin. Vaikka eri korkea-
koulujen ohjeet eivät
ole samanlaisia, opis-
kelijat oppivat ylei-
siä periaatteita, mikä
helpottaa kirjallisten
tehtävien suorittamista
tutkinto-opinnoissa.

Koulutuksen suunnit-
teluvaiheessa opetusti-
min kannattaa miettiä
yleistä kuormittavuutta.
Esimerkiksi englannin
opintojaksolla kirjoite-
taan asiatekstiä, mikä
usein aiheuttaa stressiä
opiskelijoille. Toimivana
ratkaisuna voi olla mate-
matiikan opintojak-
son sijoittaminen samaan aikaan – kuten nyt
Savoniassakin pilotoidaan opiskelijoiden palaut-
teiden perusteella. Opiskelijoiden omia kokemuk-
sia koulutuksesta:

Ekaterina Zhidchenko, Savonia- ammattikorkeakoulu (ensimmäisen vuoden opiskelija, tietojenkäsittely)

Olen erittäin iloinen, että olen suorittanut val-
mentavan koulutuksen Savonian ammattikor-
keakoulussa. Se auttoi minua uskomaan itseeni
ja opiskelemaan ilman stressiä. Koulutuksen
aikana suomen kielen taidon kehittämisen lisäksi
harjoittelin opiskelijoille tarpeellisia taitoja,
kuten esitysten pitämistä, ajanhallintaa, essei-
den ja raporttien kirjoittamista Savonian ohjeiden
mukaan, luentojen kuuntelemista, ammattiini
liittyvien kirjojen lukemista sekä työskentelemistä
Moodle-ympäristössä.

Myös englannin ja matematiikan kurseista
oli hyötyä. Excelin sekä matemaattisten ter-
mien tuntemus suomeksi helpottaa esimerkiksi
”Tietojenkäsittelyn ja liiketoiminnan soveltava
matematiikka” -kurssin suorittamista.

Aleksei Poliakov, Diakonia- ammattikorkeakoulu (ensimmäisen vuoden opiskelija, asiointitulkkaus)

Minusta valmentavaa koulutusta voidaan pitää
korkeakouluopiskelun ”kenraaliharjoituk-
sena”. Valmentava koulutus antaa valmiudet

Valmentavan koulutuksen viime keväänä
suorittanut Ekaterina Zhidchenko piti
koulutusta hyödyllisenä.

nimenomaan varsinaiseen opiskeluun korkea-
koulussa. Etenkin silloin,
kun opintojaksoja suori-
taan Moodle-ympäristössä.
Se, mihin monet uudet
opiskelijat ovat joutuneet
perehtymään ja tottumaan,
on jo entuudestaan tuttua
minulle. Lisäksi hyödynnä
laajasti esseiden kirjoitta-
misen kokemusta, vaikka
lähdeviittaustekniikat
eroavat. Joka tapauksessa
kirjalliset työt eivät enää
aiheuta kovaa stressiä.

Valmentava koulutus aut-
taa myös ryhmitöissä, joita
on paljon meidän tutkin-
to-ohjelmassamme. Lisäksi

hyödynnän diaesitysten laadinnan osaamista ja
etäopiskelutaitoani.

Erillishaku lisää monimuotoisuutta korkeakouluissa

Valmentavasta valmiiksi -hankkeessa laadittiin
vuonna 2019 myös erillishakuun liittyvät suo-
situkset. Erillishaku tarkoittaa, että maahan
muuttanut, joka on suorittanut valmentavan
koulutuksen, voi päästä opiskelemaan ammatti-
korkeakouluun ilman, että hän osallistuu valta-
kunnalliseen amk-valintakokeeseen.

Suosituksena erillishaun hakukelpoisuuscri-
tereiksi on tutkinto, joka omassa maassa antaa
hakukelpoisuuden korkeakouluopintoihin tai
ulkomailla suoritettu korkeakoulututkinto sekä
suoritettu 30 opintopisteen alakohtainen (liiketa-
lous, sosiaali- ja terveysala, tekniikka) tai monia-
lainen kansallisten suositusten mukaisesti toteu-
tettu valmentava koulutus.

Ammattikorkeakouluilla on hiukan toisistaan
poikkeavat erillishaku- tai kiintiömenettelyt.
On myös huomioitava, että suurimmassa osassa
ammattikorkeakouluja ei tätä käytäntöä ole lain-
kaan. Kokemusta ko. käytännöstä on ainakin
OAMK:ssa, Kareliassa, Metropoliasa ja Turku
AMK:ssa sekä uusimpana Savoniassa. Kannattaa
varmistaa kunkin korkeakoulun erillishaun
kriteerit niiden www-sivuilla tai hakijapalve-
luista. Esimerkiksi Savoniassa erillishaku koskee
19:ää suomenkielistä ja kuutta englanninkielistä
tutkinto-ohjelmaa.

PrepProg-hankkeessa kehitetään englanninkielinen valmentava koulutus

Pilottikoulutuksen kohderyhmänä ovat Ukrainasta paenneet tilapäistä suojelua saavat henkilöt. Toteutus kestää viisi kuukautta ja päättyy helmikuussa 2024. Tämä koulutus on tarkoitettu niille, jotka haluavat opiskella korkeakoulututkinnon Suomessa englanniksi mutta joiden kielitaito ei ole vielä riittävä.

Koulutuksella korkeakoulutuksesta tehdään saavutettavampaa maahan muuttaneille. Koulutuksen aikana opiskellaan englantia, korkeakouluvalmiuksia, suomea tai ruotsia sekä kurkistetaan alakohtaisiin opintoihin.

PrepProg-hankkeessa on yhdeksän ammatikorkeakoulua, ja pilottikoulutus järjestetään valtakunnallisena yhteistoteutuksena verkossa. Hankkeen tavoitteena on vakiinnuttaa englanninkielinen valmentava koulutus maahan muuttaneille osaksi korkeakoulujen opintotarjontaa.

Pilottitoteutus alkoi syyskuussa 2023. Opiskelijat kertovat oppineensa jo englannin ja korkeakouluvalmiuksien kursseilla paljon:

”Olen oppinut monia mielenkiintoisia asioita suomalaisen yhteiskunnan toiminnasta laeista arkiin asioihin. Sitä on vaikea selittää tarkasti, koska ohjelma on niin laaja ja kattava.” **Artur Shenheliia**

”Olen oppinut paljon suomalaisesta kulttuurista, ihmisistä sekä korkeakoulujärjestelmästä.”

Svitlana Luzina

”Olen saanut paljon uutta tietoa suomalaisesta kulttuurista ja yhteiskunnasta, ymmärtänyt koulutusjärjestelmää ja opiskeluprosessia, [ja] alkanut hankkia korkeakouluopintoihin tarvittavia perustaitoja.” **Natalia Shevchenko**

Haasteita koulutuksen alussa aiheuttivat uusien järjestelmien käyttö sekä vieraalla kielellä opiskelu. Monille PrepProg on ensimmäinen kokemus vieraalla kielellä opiskelusta, ja siksi opiskeleminen on välillä ollut raskasta.

PREPARATORY PROGRAMME FOR HIGHER EDUCATION STUDIES IN ENGLISH (PREPPROG)

- Hankeajka: 2022–2024
- Rahoittaja: OKM
- Mukana: Karelia (hallinnoija), XAMK, LAB, Metropolia, OAMK, Savonia, TAMK, Turku AMK ja Arcada.

Vaikka PrepProg-koulutus on pääosin englanniksi, opiskelijoilla on myös yksi kurssi suomea tai ruotsia. Kotimaisten kielten osaaminen on nähty tärkeänä osana kotoutumista (Välimäki, Pitkänen, Niemi & Veijola 2023 ja Viinanen 2023), ja myös PrepProgin opiskelijat ymmärtävät suomen kielen oppimisen tärkeyden. Kysyttäessä, mitä opiskelijat odottavat vielä, PrepProgilta Svitlina ja Artur vastasivatkin, että suomen kielen oppimista.

Valmentavan koulutuksen tarkoitus on madallata kynnystä korkeakoulutukseen. Svitlina ja Natalia aikovatkin hakea korkeakouluun. Myös Artur harkitsee samaa mutta haluaa ensisijaisesti työllistyä.

”PrepProg on ensimmäinen, mutta toivottavasti ei viimeinen kokemukseni oppimisesta englanniksi. PrepProg on antanut minulle uuden näkökulman koulutusmahdollisuuksiini, ja aion hakea opiskelemaan englanninkieliseen korkeakoulututkintoon.” **Natalia Shevchenko**

Savonian erillishaussa huomioidaan myös PrepProgin osallistujat. He voivat hakea erillisellä englanninkieliseen hakukohteisiin.

Lähteet:

Airas, M., Piippo, S., Berg, L. ja Korhonen, S. 2023: *Näkökulmia korkeakoulujen SIMHE-työhön*. Opetushallitus. Raportit ja selvitykset 2023:6a.

Valmentavasta valmiiksi -hanke (2017–2019).

<https://www.valmentavakoulutus.fi/>

Välimäki, M., Pitkänen, V., Niemi, M. K. & Veijola, R. 2023: *Kansainväliset osaajat ja Suomi. Mietikuvat, kotiutuminen, työelämä ja tuen tarpeet*. Kansainvälisten osaajien Suomi -hanke, E2 Tutkimus.

Viinanen, J. 2023: Kielibuustista työkaluja kansainvälisten osaajien kielenoppimiseen. *Kielikello* 2/2023.